

RIJEČ UREDNIŠTVA

PRIGODOM 21. OŽUJKA, MEĐUNARODNOG DANA ŠUMA

Opća skupština Ujedinjenih naroda, 2012. godine 21. ožujka proglasila je Međunarodnim danom šuma, kako bi se podigla svijest o važnosti svih vrsta šuma za ljude i okoliš. Međunarodni dan šuma je poticaj svim zemljama UN-a za organiziranje različitih lokalnih, nacionalnih i međunarodnih aktivnosti vezanih za šume, a koje uključuju zaštitu i očuvanje šuma, s posebnim naglaskom na sadnju drveća.

Ove godine Međunarodni dan šuma u Hrvatskoj obilježen je različitim aktivnostima kao što su prigodna sadnja šumskog drveća, stručni panel posvećen inovacijama i održivom razvoju u šumarstvu, kao i brojni prilozi o šumama. Očito je da šume postaju sve važnije, i to ne samo kao prirodni resurs, već i zbog drugih vrijednosti. Šume i šumska zemljišta su (uz pitku vodu, more i poljoprivredno zemljište) najvažnije prirodno dobro Republike Hrvatske. One su zaslužne za povoljne životne uvjete: čisti zrak, čisto i plodno tlo, čistu vodu i povoljnu klimu. Šume su velike riznice biološke raznolikosti. Jedini su i obnovljivi izvor drvene tvari.

Ovogodišnja tema Međunarodnog dana šuma bila je – Šume i zdravlje, odnosno Zdrave šume za zdrave ljude. Zdravstvena funkcija šuma proizilazi iz davno poznatog povoljnog utjecaja šuma na fizičko i psihičko zdravlje ljudi. U šumama se rekreiramo, liječimo, oporavljamo i odmaramo. One povoljno utječu na zdravlje ljudi pročišćavanjem zraka i vode, zaštitom od buke i oblikovanjem lijepog okoliša. Stoga ne čudi činjenica što su ljudi u doba pandemije bolesti Covid-19 pohrlili u šume.

Međutim, pružanje zdravstvenih i drugih funkcija šuma ovisi o optimalnom stanju šuma, koje je pak rezultat pravilnog gospodarenja šumama. Gospodarenje šumom treba

provoditi u svakoj šumi, bez obzira na namjenu i vlasnika, takve šumskogospodarske postupke koji će osigurati njihov optimalni razvoj i prevenirati šumske rizike. Tako će šume imati snažne obrambene mehanizme i bit će pripremljene na šumske rizike. U slučaju šumskih šteta treba ih u što kraćem vremenu sanirati, a šume obnoviti i njegovati kako bi bile zdrave, vitalne, proizvodne i sposobne za prirodnu obnovu.

Zdravlje šuma prepoznato je kao jedan od vodećih izazova hrvatskih šuma i šumarstva novijeg doba. Od 2013. godine veliki kompleksi naših šuma učestalo su izloženi izvanrednim i intenzivnim biotskim, abiotskim i antropogenim stresnim čimbenicima, kao što su naglo širenje štetnika i biljnih bolesti, ledolomi, vjetrolomi i šumski požari. Njihovu sve češću pojavu i velike intenzitete povezujemo s klimatskim promjenama. Šume, šumarstvo i društvo u cjelini imaju velike ekološke i gospodarske štete. U kontinentalnom području Hrvatske velike štete se pojavljuju u šumama poljskog jasena, hrasta lužnjaka, obične bukve, obične jele i obične smreke. U mediteranskom području šumski požari ugrožavaju šume alepskoga bora, crnoga bora, hrasta crnike i hrasta medunca.

Zbog toga uloga šuma i šumarstva u stvaranju i očuvanju povoljnih životnih uvjeta za čovjeka i cjelokupnu biološku raznolikost nikada nije bila toliko važna kao danas. Šume i šumarstvo mogu značajno doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena. Samo odgovornim gospodarenjem šumama, stavljanjem u prvi plan njege, obnove i zaštite šuma i odmakom od gledanja na šume samo kao na izvor drvene sirovine ili pasivno zaštićeni objekt prirode, možemo sačuvati naše šume i sve njihove vrijednosti.

Uredništvo